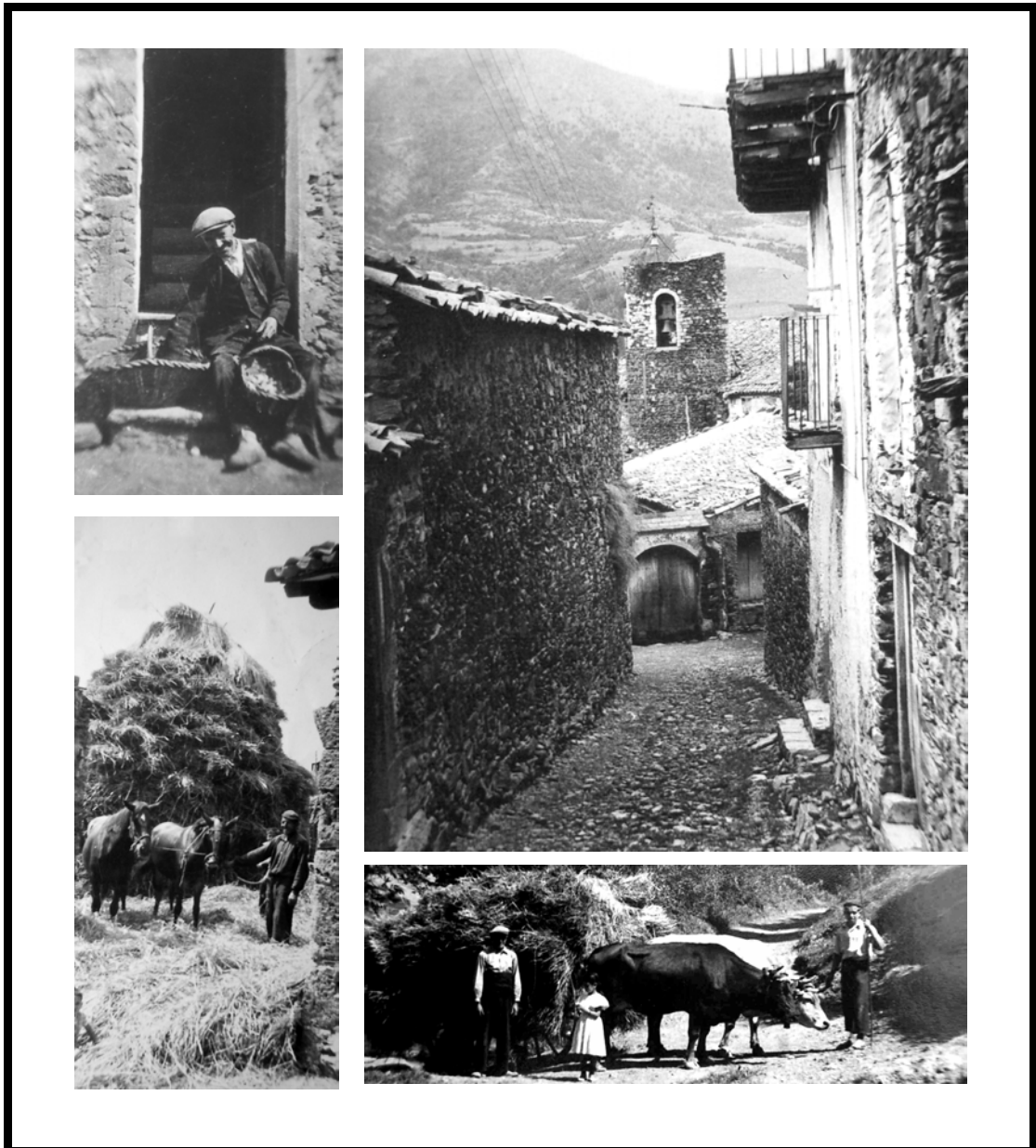

La Bóta

Butlletí digital del Centre Alpí Vall del Segadell.

NÚM, 2

JULIOL – 2004

PARDINES

ÍNDEX

Pardines. Pirineu Oriental

Introducció

Crònica

Reportatges

Activitats

Excursions: A peu, motocicleta, bicicleta, etc.

Esports: Esquí, escalada, etc.

Oci, cultura, gastronomia, etc.

Exposicions

Municipals: Neteja de camins, etc.

Notícies breus

Sugeriments

INTRODUCCIÓ

Us arriba de nou el segon número de “La Bóta”, revista i plataforma-portaveu del *Centre Alpi Vall del Segadell* de Pardines.

Amb aquesta segona entrega anem consolidant, de mica en mica, la seva estructura i contingut. Així, després d’una portada eminentment fotogràfica (imatges antigues de Pardines); les seccions de les quals consta són una petita **crònica** dels darrers esdeveniments socials que afecten el nostre poble (local del Purgatori); un **reportatge** d’una viatge lúdico-cultural (El món càtar); una breu **ressenya** de caire més esportiva ja sigui un itinerari de BTT o moto, una via d’escalada o una sortida alpinística (sortida al Solsonès); **altres notícies** sobre els diversos projectes de futur que duu a terme l’entitat i, tanca l’edició, la secció de **breus** on queden recollides aquelles anècdotes i esdeveniments ocorreguts en els darrers mesos.

Esperem que sigui del vostre grat i recordeu que sempre restem oberts a la vostra col·laboració.

Portada: Recull de fotografies antigues dut a terme per l’Arxiu Fotogràfic del Centre

Fotos : Cedides pels veïns del poble.

BUTLLETÍ LA BÓTA

Portaveu del Centre Alpi Vall del Segadell

Direcció: Manel Desel

Consell de Redacció: Junta del Centre

CRÒNICA

NOU LOCAL MEDIÀTIC PEL CENTRE

Conveni amb l'Ajuntament

En aquest segon any de vida del Centre cal fer una reflexió al voltant de les activitats que es podrien desenvolupar al llarg del 2004 i de les necessitats d'infraestructura per tal de dur-les a terme. En línies generals, s'hi presenten tres tipus d'activitats.

En primer lloc, aquelles relacionades amb la gestió administrativa amb els socis o públic en general. En segon terme, les activitats relacionades amb la vida social del propi Centre, que van des de reunions i trobades de tota mena per a grups reduïts, fins arribar a activitats de consulta documental de tota mena, a partir d'un fons que s'està recopilant i que podria portar, a més, a la utilització d'Internet per a tot tipus de consulta documental. En tercer lloc, aquelles activitats de gran grup com per exemple, exposicions

fotogràfiques, xerrades, etc.

Així doncs, es fa necessari utilitzar altres tipus d'espais que resolguin les necessitats apuntades en segon i en tercer terme, ja que per a la gestió administrativa ja es disposa del local situat a local de can Sastre. En aquest sentit el passat 19 de desembre de 2003 es va presentar al ple municipal una proposta d'utilització del local de l'Ajuntament conegut com a Purgatori, on en la primera planta existeix la possibilitat d'habilitar-lo per a les activitats previstes i comentades en el paràgraf anterior.

Més concretament, aquest local disposaria de dues zones clarament diferenciades, en una es realitzarien les reunions i trobades de caràcter social i en

l'altre s'instal·laria un espai tipus mediateca, amb llibres, fotografies, revistes, vídeos, i suport informàtic amb la possibilitat de connectar-se a Internet.

La gestió doncs ja s'ha iniciat i així, molt probablement, en els propers mesos ja podrem gaudir d'aquest nou espai per a tots els socis de l'entitat i veïns del poble en general.

REPORTATGE: “La ruta dels càtars”

Els món càtar:

Es tractava de fer un recorregut per una zona on en el segle XI i XII varen viure una gent que intentaren portar una vida cristiana senzilla fora dels plantejaments oficials i per tant perseguida com a heretgia. Aquests homes i dones rebien diversos noms: *bogomils*, que és el nom més antic, significa “amics de Déu”, *katharer*, nom germànic, significa “els purs”, i *bons homes*, nom que rebien de la població Occitana.

Els, simplement s’autoanomenaven “Cristians”. El nom que ha quedat més generalitzat és una evolució del nom de procedència germànica “ELS CÀTARS” .

Aquesta branca / “heretgia” del cristianisme primitiu, és a dir el catarisme, era una religió que es fonamentava en el maniqueisme, pel qual hi ha dos principis supremes i eterns, el de la llum i el de les tenebres, (el Bé i el Mal). Anne Brenon dona la següent definició: “És una forma arcaïzant del cristianisme, però amb una visió dualista, organitzats amb esglésies independents, seguint el model del primer cristianisme...”

La penitència és la base de la vida càtara, per tal d’expiar la ruptura amb Déu. Després de la mort, l’ànima alliberada se’n va cap al Cel, en el cas del “Perfecte”, el no perfecte ha de transmigrar fins que hagi fet la penitència necessària per esdevenir perfecte.

Les primeres referències que existeixen dels càtars les trobem en una carta que un sacerdot cristià escriu l’any 1000 fent referència a una heretgia dualista a Bizanci i a Bulgària, en aquest país el pope Bogomil la convertirà en la religió de l’Estat bulgar. L’arribada a Occident fóra, probablement, a través dels mercaders que comerciaven en les barcases al llarg de les aigües del Rin.

El Papa Inocenci III declara l’any 1208 la Croada contra els Càtars, aquesta croada durarà fins l’any 1255 amb la rendició del castell de Queribús, donant per finalitzada la presència generalitzada d’aquests “Bons Homes” en terres del Llenguadoc.

L’itinerari dels castells

De tots els castells de la zona visitada només hi ha uns quants amb denominació, real que no turística, càtara, ja que no en tots ells queden referències de les persones càtares que residien en aquests castells. Hi ha referències càtares als castells de COUSTAUSSA, PERAPERTUSA, TERMES i DURFORT, en canvi, fins ara, no s’han trobat referències pròpiament càtares als de PADERM, AGUILAR, VILARROJA o ARQUES. Malgrat això cal reconèixer que val la pena visitar-los tots ells.

PERAPERTUSA

Les primeres referències d’aquest castell imponent daten del 1020, era un castell pertanyent al comtat de Besalú, en el temps de la Creuada, Simó de Monfort, a l’any 1217 conquereix aquest castell de mans del seu senyor, Guillem de Perapertusa, torna a reconquerir-lo i a l’any 1240 es produeix la segona rendició en mans de les forces reials.

El rei de França, Lluís IX fa ordenar la seva reconstrucció. En el segle XIV Enric de Trastàmara s'allotja en aquest castell. A partir de la signatura del tractat dels Pirineus, l'any 1659, la frontera es trasllada més al sud, cap a la Cerdanya, i per tant aquests castells entren en decadència.

En realitat, aquesta fortalesa, penjada com un niu d'àligues, està formada per dos nuclis ben separats, i a la zona del mig hi ha un edifici que feia les funcions de rebost. A la part alta situada a l'oest, estava la cantera de pedres que es va emprar per construir el castell; en ell hi vivien unes 25 persones, entre l'amo, els soldats, el vigia, el porter i el capellà que en general era l'únic que sabia escriure. Les dones dels soldats vivien en els pobles del voltant, per ordres del rei.

MONTSEGUR

Les primeres notícies d'aquest castell, considerat com el veritable castell càtar, daten del 1204, quan Roman de Perella rep l'encàrrec dels diaques Roman Mercer, de Mirepoix i Ramon Blasco, de restaurar-lo per tal de dedicar-lo als Bons Homes.

Les ruïnes actuals d'aquest castell no són les del antic castell, sinó d'una reconstrucció posterior que va fer Giu de Levis a finals del segle XIII.

No serà fins l'any 1232 que el bisbe càtar de Tolosa, Gilbert de Castres, estableix l'Església dels "Bons Homes" a Montsegur. Aquest fet i el clima d'assetjament per part de l'església oficial i el rei de França, va fer que poc a poc més i més gent relacionats amb el catarisme varen anar construint petits habitatges adossats al castell, amb unes condicions de vida increïbles, penjats a 1207 metres sobre el nivell del mar.

Malgrat tot, al final, cap al mes de maig de 1243, Hug d'Areus, el senescal de Carcassona, és a dir, el delegat militar francès al Llenguadoc, va arribar al peu de Montsegur, amb una força d'atac que anava entre els 6000 i els 10000 soldats, disposats a establir el setge de la fortificació. Aquest setge va durar quasi un any, fins que al primer de març de 1244, Ramon de Perella i Pere Roger de Mirepoix entren en contacte amb el senescal i pacten el següent acord:

1. Els defensors tindran quinze dies per organitzar-se.
2. Obtindran el perdó per les seves accions passades.
3. Els caps i la guarnició es retiraran amb armes i bagatges.
4. Les altres persones que es trobin a dins del castell esdevindran lliures i només seran sotmesos a penitències lleugeres mitjançant l'abjuració de l'heretgia i la confessió davant dels inquisidors. Els que no adjurin seran lliurats a la foguera.
5. El castell de Montsegur serà restituit al rei de França i a l'Església.

El 16 de març, al voltant d'uns dos-cents homes i dones amb el seu bisbe al front, Bertran Martí, varen ser cremats a la foguera a l'indret que avui es coneix com a Prat dels Cremats, on hi ha un senzill monolit a la memòria "dels màrtirs del més pur amor cristià".

NOTA FINAL

Resta pendent la ruta que va de Montsegur fins a Queralps a Berga, anomenada la Ruta dels Bons Homes, però això serà un altre recorregut.

Francesc Ranchal i Laura Gallego

EXCURSIÓ EN MOTO AL SOLSONÈS

El passat mes de novembre, un grup de motoristes i socis del Centre va realitzar una excursió amb moto per la muntanya fins a la població de Sant Llorenç de Morunys al Solsonès.

La travessa va durar 12 hores i van seguir la següent ruta:

1. Pardines – Campdevànol – Carretera de Gombren fins al quilòmetre 4 a mà esquerra per agafar la pista que porta a l'ermita romànica de **Sant Feliu d'Estiula**.
2. Sant Feliu d'Estiula fins a Sant Jaume de Frontanyà.
3. Sant Jaume fins al Castell de l'Areny (esmorzar)
4. Castell de l'Areny – Cercs
5. Cercs- Llinars per Peguera i Castellar del Riu.
6. Llinars – **Sant Pere de Graudescales**
7. Sant Pere de Graudescales – Busa (dinar)
8. Busa – Sant Llorenç de Morunys
9. Tornada per carretera cap a Berga, Vilada, Borreda, Ripoll i Pardines

Aspectes d'interès:

Sant Feliu d'Estiula: Situada en el fons de la vall d'Estiula a 989 m.. L'església es troba a prop del torrent d'Estiula, afluent del Merdàs, en un solar on va existir una població citada l'any 990.

En l'any 1040 consta com dedicada a Sant Pere, però des del segle XVIII està dedicada a Sant Feliu. Totalment refeta el 1731, es va allargar la nau, es va afegir un campanar en el costat de llevant i dues capelles laterals.

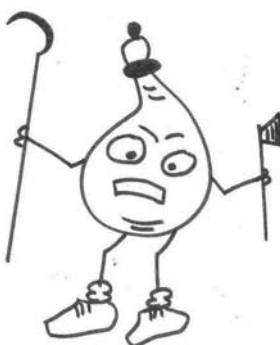

Sant Pere de Graudescales: Està situada a la basant est de la serra de Busa, al costat del riu Aigua d'Ora, a prop del poble de la Vall d'Ora. Antic monestir benedictí; l'actual església del segle XI es considera d'estil romànic llombard. Consta d'una nau principal, amb tres absis semicirculars. La planta de l'edifici és de creu grega.

PROJECTE DE NETEJA I SENYALITACIÓ DE CAMINS

Aquest és un projecte que permetrà disposar d'un seguit d'itineraris de bicicleta de muntanya i a peu, de totes dificultats, marcats pels voltants del terme municipal. D'entrada s'han identificat nou itineraris a peu i vuit en BTT més o menys llargs, pensats per a totes les edats i condicions físiques. S'està dissenyant el conjunt de senyalitzacions que orientaran els caminants i ciclistes en el seu recorregut. Aquest treball s'està portant a terme en companyia de l'Ajuntament i els Caçadors.

Actualment s'està netejant el itinerari núm.9 que tot seguit descrivim:

ITINERARI Núm.9: PARDINES – BOIXATERA - PARDINES:

S'està netejant el camí anomenat de la Rovira, que sortint pel camí de Camprodon s'enfila a l'esquerra cap a cal catroc i va pujant cap a la zona anomenada de la Rovira, fins arribar a la cabana de Can Font. Hi ha una variant que a mig camí continua a peu pla fins arribar al camí ral. Un cop s'arriba a la cabana, es baixa fins a la cabana de Mosquetosa, d'aquí, passant per la cabana del Pelut de Ribes, o cabana Blanca, s'arriba a la Boixatera, tot seguit, per un corriol molt perdut s'arriba a la cabana del Vinyes, retornant pel camí ral.

Seguidament, una vegada finalitzada la neteja d'aquest camí, s'iniciarà la recuperació d'altres com poden ser l'antic camí de sta. Magdalena, el de la serra de can Dulsat, ...

BREUS:

- Fent un resum de les activitats d'hivern, podem dir, que estem molts contents de l'èxit del primer curset d'esquí dut a terme a Núria, amb un total de 18 participants i assolint tots ells un molt bon nivell d'esquí.

- La Secció d'Arxiu Fotogràfic continua a la recerca de fotografies antigues del poble de Pardines. Després de l'èxit de la primera mostra d'aquestes per Pasqüetes, estem preparant una segona mostra d'imatges retrospectives del poble, que tindrà lloc per a la Festa Major, on podreu gaudir i adquirir fotos inèdites. Des d'aquí agrair a totes les cases i gent que col·labora en la recerca i facilita la còpia i troballa de les fotografies.

- El Llibre de Pardines es pot adquirir a la botiga de Ca L'Amerià i al mateix Centre els dissabtes a la tarda.

ACTIVITATS PRIMAVERA-ESTIU

Dissabte, 12 de juny

Xerrada-col·loqui a càrrec de la biòloga Judith Mira.

Diumenge, 13 de juny

Segona sortida corresponent a la trilogia botànica.

Dissabte, 26 de juny

Senderisme: "L'Olla de la Vall del Segadell"

Activitat gastronòmica: Sardinada a la fresca i ball popular.

Diumenge, 11 de juliol

Espeleologia: Sortida a les coves "Les Encantades" de l'Estremera.

Dissabte, 24 i diumenge, 25 de juliol

Excursió i acampada nocturna al Pic de l'Infern.

Durant tots els dies de la Festa Major

II Exposició de Fotografies Antigues de Pardines

Dilluns, 2 d'agost

Itinerari en bicicleta de muntanya: "Ruta Vall de Ribes"

Dimarts, 3 d'agost

Caminada popular: "Els senders de la Vall del Segadell"

Diumenge, 7 d'agost

I Mostra de Música de solistes d'instrument o veu i grups instrumentals o vocals.

Dissabte, 14 d'agost

Itinerari de bicicleta de muntanya: " El Puigmal."

Darrers dies d'agost(26,27,28,29)

Excursió de Pardines a la Vall d'Aran amb bicicleta de muntanya o motocicleta.

Dissabte 18 de setembre

Alpinisme: ascensió a la Dent d'Orlu (2222mts), de l'Ariège francesa.

Diumenge, 26 de setembre

Tercera i darrera sortida corresponent a la trilogia botànica.

Per a més informació podeu adreçar-vos al local del Centre, consultar la nostra web (www.valldelsegadell.com) o bé les cartelleres del poble.

